

Handläggare
Anders Lundin
Telefon: 0850828861

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2017-06-13 p.18

Årlig rapport för tillsyn av avloppsreningsverken 2016

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten ”Årlig rapport för tillsyn av avloppsreningsverken 2016”
2. Överlämna rapporten till Stockholm Vatten och Avfall

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholmarnas avlopp renas i tre reningsverk, Bromma och Henriksdals avloppsreningsverk samt Himmerfjärdsverket. De två förstnämnda ligger i Stockholms stad och det tredje i Botkyrka kommun.

I Eolshäll i Hägersten leds avloppsvattnet från Hägersten samt delar av Bromma ned i en tunnel för att senare behandlas i Himmerfjärdsverket. Anslutningspunkten är ett före detta reningsverk som är ombyggt till pumpstation. Vid pumpstationen finns en bräddpunkt som mynnar ut i Mälaren. Anläggningen drivs av SYVAB.

Den här rapporten handlar om tillsynen av Bromma och Henriksdals avloppsreningsverk samt avloppsledningsnätet i Stockholm. Båda reningsverken och ledningsnätet ägs och sköts av Stockholm vatten och avfall (SVOA). Rapporten innehåller även uppgifter om driften av Eolshälls pumpstation.

Under 2016 renade de två reningsverken ca 139 milj. m³ avloppsvatten. Under den tiden var 1 185 000 personer anslutna till reningsverken (Stockholm plus ytterligare sex kommuner). Ytterligare 100 000 Stockholmare var anslutna till Himmerfjärds-

verket via pumpstationen i Eolshäll. 2016 producerade Bromma och Henriksdal sammanlagt 61 200 ton avvattnat slam och samtidigt producerade reningsverken knappt 19 miljoner normalkubikmeter rötgas varav drygt 18 miljoner gick vidare för uppgradering till fordonsgas, av detta blev det ca 13 miljoner normalkubikmeter fordonsgas vilket energimässigt motsvarar ca 13 miljoner liter bensin.

Under 2016 klarade bolaget samtliga villkor utom riktvärdet för bräddningar och riktvärdet för kväveoxider vid förbränning av rötgas (gaspannor och gasmotorer). Riktvärdet för bräddningar är 325 000 m³/år räknat som 10-årsmedelvärde och resultatet för 2016 blev 433 000 m³/år (10års medelvärde). Riktvärdet för kväveoxider är 0,1 g NO_x/ MJ och utsläppen har beräknats till 0,26 g NO_x /MJ. Anledningen till överskridandet av kväveoxider utreds för närvarande Allt slam som producerades vid reningsverken klarar Revaqkraven för spridning på åkermark.

Förvaltningens tillsyn innebär bl. a att förvaltningen träffar reningsverken minst fyra gånger per år för att gå igenom respektive verks drift under det senaste kvartalet. På motsvarande sätt träffar förvaltningen representanter för ledningsnätet minst två gånger per år. Tre gånger per år träffar förvaltningen representanter för länets olika reningsverk, tillsynsmyndigheter och andra intressenter för att diskutera slamkvalitet och uppströmsarbete. I och med att ombyggnationen av Henriksdal reningsverk börjat träffar förvaltningen även projektgruppen tre till fyra gånger per år.

Utöver detta hanterar förvaltningen avvikelser samt klagomål. Under 2016 hanterade förvaltningen ca 40 avvikelser på reningsverken och på ledningsnätet. De flesta avvikelserna handlar om bräddningar i samband med kraftig nederbörd. 2016 fick inte förvaltningen några klagomål på lukt från Bromma reningsverk vilket tidigare regelbundet förekommit. Under 2016 har förvaltningen deltagit i 17 möten/ inspektioner med/ av bolaget. Totalt har förvaltningen lagt ned 87 dagar tillsynstid på branschen. Förvaltningen bedömer att bolaget har en väl fungerande egenkontroll.

Under 2013 fattade Stockholm vatten ett inriktningsbeslut som innebär att Bromma reningsverk läggs ned och att avloppsvattnet leds i en ny tunnel till Henriksdals reningsverk. En tillståndsprövning inleddes 2015. Det nya tillståndet kommer innefatta en ny tunnel från nuvarande Bromma reningsverk till Henriksdals reningsverk samt ombyggnationer av Henriksdals reningsverk. Målet är att den nya anläggningen ska tas i drift 2024. Under 2016 har tillståndsärendet varit på remiss. Ärendet är

omfattande och förvaltningen har lagt ned mycket tid på att behandla remissen. Nämnden svarade på remissen vid sitt sammanträde i augusti.

Under 2014 valde bolaget att bryta ut en del av ombyggnadsarbetet i Henriksdalsverket ur den då planerade tillståndsansökan. Det handlar om arbete som skulle ha gjorts oavsett ansökan som t.ex. en ny elmatning som ska ge en större driftsäkerhet, bygga om en reningslinje till membranreningsteknik mm. Genom att redan nu bygga om en linje skaffar sig bolaget praktisk erfarenhet av membranrening. Ombyggnationen påverkar inte tillståndet och har hanterats som ett anmälningsärende. Under 2016 har ombyggnadsarbetet kommit igång och förvaltningen tillsynar arbetet.

Bilagor

1. Årlig rapport för tillsyn av avloppsreningsverken 2016